

Hydinári apelujú

Záporné saldo zahraničného obchodu s hydinovým mäsom v SR za posledné 4 roky neustále rastie. Od roku 2016 vzrástlo 5-násobne o 94,1 miliónov EUR na hodnotu mínus 118 miliónov EUR. Rovnaký vývoj je možné sledovať aj pri množstevnom vyjadrení dovozu. Dovoz hydinového mäsa stúpol od roku 2015 z objemu 48 828 ton na hodnotu 87 388 ton v roku 2020.

Produkcia hydinového mäsa na Slovensku bola v roku 2020 na úrovni 73 001 ton, čo je o 14 000 ton menej ako objem dovozu. Rastúci dovoz hydinového mäsa negatívne vplyva na sebestačnosť v produkcii hydinového mäsa v SR, ktorá za posledných 5 rokov klesla zo 77 % na úroveň 51,6 % v roku 2020. Pokiaľ všetky okolité krajiny neustále zvyšujú produkciu hydinového mäsa a vyprodukované prebytky umiestňujú za extrémne nízke ceny na náš trh, situácia na Slovensku je presne opačná.

Inšpektori ŠVPS SR zaznamenali v prvom polroku 2021 dva prípady falšovania označovania krajiny pôvodu hydinového mäsa. My si však myslíme, že ich je oveľa viac. Vo februári zistili, že prebalovacia firma zo Slovenska na dodacích listoch neuvádzala krajinu pôvodu hydinového mäsa a systém vysledovateľnosti krajiny pôvodu nebol preukázateľný, čo je v rozpore Nariadením EK. Ďalšia prebalovacia spoločnosť v mesiaci máj uviedla do obchodnej siete 120 ton hydinových výrobkov – kurča chladené a kuracie zadné štvrťky chladené klamlivo označených pôvodom SR, pričom slovenský pôvod dodaného hydinového mäsa nevedela kontrolnému orgánu preukázať, čím došlo k porušeniu zákazu umiestňovať na trh potraviny klamlivo označené. V oboch prípadoch išlo o klamanie spotrebiteľa a stáli za tým prebalovacie spoločnosti, kde na prevádzke nie je stály veterinárny dozor.

V súčasnej dobe máme v SR iba 3 veľké hydinné bitúnky na kurčatá so stálym veterinárnym dozorom a až 47 prebalovacích a rozrábkových prevádzok, kde tento dozor nie je a ktoré na trh dodávajú prevažne dovážané hydinné mäso, ktoré je v posledných rokoch spájané s mnohými aférami. To je ponúkané najmä do akcií za extrémne nízke ceny, ktoré sú výrazne nižšie ako výrobné náklady a ceny slovenských producentov hydiny.

Je preto dôležité, aby spotrebiteľ pri nákupe hydinného mäsa uprednostňoval hydinné mäso, ktoré bolo spracované na slovenských hydinných bitúnkach (sú iba 3) a nie mäso od prebalovacích spoločností. Túto informáciu sa spotrebiteľ spolu s krajinou pôvodu dočíta priamo na etikete výrobku. Iba tak má garanciu slovenského pôvodu hydinného mäsa a najmä jeho kvality a čerstvosti. Obchodné reťazce by takisto mali trvať na tom, aby im dodávateľ jasne a preukázateľne deklaroval pôvod dodávaného mäsa.

Prebalovacie spoločnosti dodávajú veľké množstvo hydinného mäsa aj do stravovacích zariadení. V nich je podiel slovenského hydinného mäsa podľa našich prieskumov nižší ako 10 %. Zvyšok je lacné a často menej kvalitné dovážané hydinné mäso, čo má negatívny vplyv na zdravie spotrebiteľov. Preto by sa mali aj spotrebiteľia v stravovacích zariadeniach informovať nielen o pôvode hydinného mäsa, ale najmä o výrobcovi tohto mäsa.

Únia hydínárov Slovenska aj s ohľadom na tieto nedávane aféry s falšovaním označovania pôvodu hydinného mäsa žiada kompetentné orgány o nasledovné opatrenia:

- zmena legislatívy, aby bolo povinné okamžité stiahnutie klamlivo označeného mäsa z trhu,
- zmena legislatívy, aby sa ihneď odobrala licencia prevádzkam (vrátane konateľov a vlastníkov firiem), ktoré falšujú pôvod potravín,
- zintenzívnenie dohľadu a kontrol dodržiavania legislatívy v prebalovacích a rozrábkových prevádzkach na hydinné mäso,
- zavedenie povinnosti označovania výrobcu mäsa a krajiny pôvodu mäsa na hornej etikete výrobku v zornom poli spotrebiteľa.

